

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки
кафедра суспільно-гуманітарних наук

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2006>

Викладач (і) к.психол.н., доц. Єременко Лариса В'ячеславівна
<http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/jeremenko-larysa-vjacheslavivna/>

Кількість кредитів 3
Загальна кількість годин 90

Загальний опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна психологія» є формування у здобувачів вищої освіти адекватного уявлення про предмет, методи та завдання соціальної психології, про її основні категорії, про місце серед інших гуманітарних наук; знайомство з основними закономірностями формування, функціонування та розвитку психіки сучасної людини, як продукту еволюції вищої форми матерії у ході суспільно-історичного процесу. Формування систематизованого комплексу знань про соціальну психологію як одного з напрямів психологічної науки, яка вивчає закономірності спілкування та сумісної діяльності людей, залучених у різні соціальні групи, а також характеристики самих груп; закономірності соціальної поведінки людей і цілих груп, методи емпіричного дослідження цієї поведінки і набір ефективних засобів і технологій соціального впливу на таку поведінку.

Основні завдання вивчення дисципліни «Соціальна психологія» полягають в теоретичній та практичній підготовці здобувачів вищої освіти з питань:

- розширення професійної ерудиції, кругозору, вироблення наукового світогляду;
- ознайомлення з базовими категоріями, поняттями й основними методологічними і дослідницькими проблемами соціальної психології, з різноманітною проблематикою соціальної психології особистості та пізнання;
- характеристики процесу виникнення науки соціальної психології й основних етапів її розвитку;
- навчити студентів орієнтуватися у змісті фундаментальних та практичних досліджень з питань соціальної психології;
- сприяти формуванню глибокого і адекватного розуміння суті процесів, які відбуваються в людині з точки зору законів психології;

- ознайомлення з основними теоретичними підходами до розуміння структури й закономірностей розвитку особистості;

- аналіз індивідуальних особливостей людини (здібностей, спрямованості, темпераменту, характеру), внутрішньої (емоційної й вольової) регуляції її діяльності та засобів відображення інформації, уявлень про формування та розвиток механізмів поведінки та діяльності;

- формування знання про закономірності і механізми виникнення, функціонування і прояву соціально-психологічної реальності, що складається в процесі особистісних взаємодій;

- формування техніки спілкування в соціальній сфері;

- формування вміння аналізувати групові процеси й міжособистісні відносини;

- розвитку вмінь використовувати теоретичні та практичні знання з соціальної психології на практиці;

- здійснювати планування та психологічну корекцію соціальних взаємин у різноманітних трудових колективах. Прогнозувати та впливати психологічними методами на поведінку суб'єктів соціально-економічних взаємин.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти, після опанування дисципліни, мають:

знати:

- основні соціально-психологічні терміни;

- стан соціальної психології як науки на сучасному етапі її розвитку;

- орієнтуватися в етапах розвитку психологічної науки;

- знати сучасні методи соціально-психологічних наукових досліджень;

- розуміти природу та сутність психіки людини;

- розрізняти свідомі та несвідомі форми прояву психіки людини та знати їх

основні особливості;

- зміст, психологічні механізми і умови становлення і розвитку свідомості та самосвідомості людини;

- сутність, структуру та психологічні властивості особистості як системної якості індивіда;

- зміст, основні характеристики та умови розвитку когнітивної, регулятивної афективної сфер особистості;

- індивідуально-типологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності) та можливості впливу на їх розвиток;

- зміст, структуру і види діяльності та поведінки як психологічних феноменів;

- сутність соціально-психологічних проблем людини, груп і колективів.

вміти:

- використовувати практично основні закони соціальної психології;

- вільно оперувати понятійним апаратом;

- визначати власні психічні особливості та вміти використовувати особистісні резерви;

- ідентифікувати індивідуально-психологічні особливості людини, емоційні стани особистості;

- виховувати особистісні риси, від яких залежить цілісна поведінка і майбутня професійна діяльність;

Soft skills:

- усвідомленість, обґрунтованість, системність, вміння робити висновки;
- здатність будувати конструктивні міжособистісні стосунки, ставити цілі, чітко окреслювати шляхи їх досягнення та коригувати залежно від ситуації;
- готовність брати на себе відповідальність за власні вчинки і рішення, захищати свою позицію, дотримуючись прийнятих у професійному середовищі морально-етичних норм;
- уміння робити оптимальний вибір, аналізувати ситуацію з урахуванням мотивів, інтересів, почуттів і вчинків інших людей;
- впевненість у собі, віра в свої здібності та власний потенціал щодо успішності в обраній сфері діяльності;
- свідоме прагнення бути суб'єктом суспільного життя й діяльності;
- вміння адаптуватися до різних ситуацій; вміння вчасно переключати увагу на інше завдання або дію;
- вміння ефективно спілкуватися, налагоджувати і підтримувати контакти з партнерами, дотримуватись безпеки відносин;
- здатність до рефлексії власних реакцій, думок, дій; володіння навичками ефективного навчання у різних сферах та саморозвитку протягом життя.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуде в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	Результати навчання (ПР)
071 «Облік і оподаткування»	<p>ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності</p>	<p>ФК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.</p> <p>ФК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>	<p>ПН17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватись етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПН20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p> <p>ПН22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>

	громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в		
--	---	--	--

Політика курсу

✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.

✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництвом інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.

✓ При виконанні всіх завдань, під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку курсу слід дотримуватись академічної доброчесності.

✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Орієнтовний перелік тем лекцій

Загальна характеристика соціальної психології як науки. Будова, завдання й методи соціально-психологічних досліджень.

Специфіка та структура спілкування як соціально-психологічного процесу.

Репрезентативні системи відображення та їх роль в комунікації.

Спілкування як розуміння і сприйняття людьми одне одного. Соціальна перцепція.

Психологія великих соціальних груп і масових явищ.

Психологія малих соціальних груп.

Загальна характеристика соціальної психології особистості.

Соціально-психологічні проблеми соціалізації особистості.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

Загальна характеристика соціальної психології як науки. Будова, завдання й методи соціально-психологічних досліджень.

Місце спілкування у житті суспільства. Спілкування як обмін інформацією (комунікативний бік спілкування).

Невербальна комунікація.

Засоби соціально-психологічного впливу в процесі спілкування.
 Психологія великих соціальних груп і масових явищ.
 Психологія малих соціальних груп.
 Діагностика соціально-психологічного клімату колективу.

Рекомендована література

1. Джелалі, В. О. Психологія вирішення конфліктів : навч. посібник / В. О. Джелалі. Харків-Київ : Р.И.Ф., 2016. 320 с.
2. Дуткевич, Т. В. Конфліктологія з основами психології управління [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. В. Дуткевич. - К. : Центр навчальної літератури, 2015. 456 с.
3. Калаур, С. М. Соціальна конфліктологія [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Калаур, З. З. Фалинська. Т. : Астон, 2018. 360 с.
4. Коваленко А. Б., Корнєв М. Н. Соціальна психологія: Підручник для студ. вищ. навч. закл. [вид. 2-ге, переробл. та допов.]. К.: Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, 2016. 393 с.
5. Москаленко В.В. Соціальна психологія: Підручник. [2-е вид., випр. та доп.]. К.: Центр учбової літератури, 2018. 688с.
6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: у 2-х кн.: підруч. для вищ. навч. закл. Кн. I: Соціальна психологія особистості і спілкування. К.: Либідь, 2019. 448 с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: у 2-х кн.: підруч. для вищ. навч. закл. / Л.Е. Орбан-Лембрик. - Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. – К.: Либідь, 2020. 448 с.
8. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Москаленко, О. І. Боковець, Б. В. Андрійцев ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
9. Філоненко, М.М. Психологія спілкування : Підруч. для вищ. навч. закл./ М.М.Філоненко. - К.: Центр учбової літератури, 2018.-224 с
10. Katona G. Psychological Analysis of Economic Behaviour / G. Katona. - N.Y.: Elsevier, 1995. – 460 p.
11. Lunt P., Livingstone S. M. Mass Consumption and Personal Identity. Everyday economic Experience / P. Lunt, S. M. Livingstone. - Buckingham: Open University Press, 2002.
12. Sheffrin H. M., Thaler R. H. An Economic Theory of Self-Control / H. M. Sheffrin, R. H. Thaler // NBER Working Papers. - 1998. - № 208.

Гарант освітньої програми

 (підпис)

Анна КОСТЯКОВА